

*А. Савчук,
студентка,
О. Максимова,
кандидат пед. наук, доцент,
Житомирський державний університет ім. І.Я. Франка*

ПОТЕНЦІАЛ STREAM-ОСВІТИ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВИ

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку суспільства основною метою навчання дітей дошкільного віку іноземних мов є формування здатності до міжкультурного спілкування та взаємодії. Іншими словами, метою вивчення англійської мови у дошкільному віці є повноцінне та різнобічне формування мовної особистості, здатної успішно здійснювати іншомовне спілкування з носіями іншої культури за допомогою мови за використання інноваційних технологій освіти на засадах міжпредметної інтеграції.

У зв'язку із цим дедалі більшого поширення у процесі навчання англійській мові дітей старшого дошкільного віку набуває інтегрований підхід у освіті за використання STREAM-технологій, що передбачає поєднання на занятті відомостей із різних галузей знань, таких як: природничі науки (science), технологія (technology), читання та письмо (reading), інженерія (engineering), мистецтво (arts), математика (mathematics).

STREAM-технології доцільно використовувати у процесі вивчення лексики на різноманітну тематику, супроводжуючи грою, піснею, танцями, малюванням, драматизацією тощо відповідно до віку, інтересів та пізнавального розвитку дітей дошкільного віку.

Отже, метою цієї публікації є розкрити роль STREAM-освіти у процесі навчання англійській мові дітей старшого дошкільного віку.

Виклад основного матеріалу. Саме у старшому дошкільному віці навчання дітей іноземній мові на засадах інтеграції є особливо актуальним. На цьому віковому етапі дошкільник сприймає навколишній світ цілісно, не поділяючи його на навчальні предмети чи галузі знань. Отже, процес навчання дошкільного віку іноземної доцільно реалізувати саме на засадах інтеграції із різними галузями знань та видами діяльності, що можна реалізувати через використання потенціалу STREAM-освіти.

До переваг STREAM-освіти як засобу навчання англійській мові дітей старшого дошкільного віку, відносимо наступні:

1. Технологія забезпечує мотивацію до вивчення предмета та іноземної мови, оскільки засвоєння змісту навчального предмета є обов'язковим.
2. Об'єктом оцінювання є володіння дітьми граматичним чи лексичним матеріалом іноземною мовою, а також їх здатність використовувати свої знання для вирішення пізнавальних завдань.
3. Технологія сприяє створенню ситуації успіху, оскільки учні набувають нових знань у процесі аудіювання, читання, говоріння та письма іноземною мовою.

4. Тематика спілкування іноземною мовою може виходити за межі звичних тем програм з іноземної мови, оскільки визначається програмою конкретного навчального предмета.

До принципів формування комунікативної компетентності дітей дошкільного віку засобами STREAM-освіти відносимо:

- зміст навчального предмета (content): засвоєння знань, а також оволодіння навичками та вміннями визначається програмою конкретного навчального предмета;

- комунікація (communication): іноземна мова використовується для вивчення конкретного предмета, в процесі чого відбувається навчання спілкування іноземною мовою;

- розвиток пізнавальних процесів (cognition): розвиток мислення відбувається у процесі формування абстрактних та конкретних понять, класифікації, порівняння, узагальнення тощо;

- культура (culture): навчання іноземній мові дітей дошкільного віку передбачає залучення до культури інших країн і тим більш повне усвідомлення своєї національної та культурної ідентичності [2].

Розглянемо конкретні приклади використання інтегрованого навчання під час навчання дітей дошкільного віку англійській мові.

Відповідно до чинних програм навчання, виховання та розвитку дітей дошкільного віку (« Базовий компонент дошкільної освіти», освітня галузь «Пізнавальний розвиток») передбачено формування у дітей дошкільного віку первинних уявлень про властивості та відносини об'єктів навколишнього світу (форма, колір, розмір, кількості, частини та цілому і т. д. і еталонні форми: куля, куб, коло, квадрат, прямокутник, трикутник [2]. Інтеграція математичної та мовної галузі в цьому випадку дозволяє вирішити цілу низку завдань, адже спрямовується не лише на вивчення дітьми іноземної мови у найбільш оптимальний спосіб, але й спрямовується на розвиток їх сенсорної культури , а також на повторення математичного матеріалу.

Наведемо приклади використання математичного матеріалу на уроках англійської мови у старшій групі (тема «Геометричні фігури»)

Дітям показують основні геометричні фігури: triangle, circle, square, rectangle – можуть бути вирізані з картону. Дітям пропонують набір фігур різного розміру та кольорів, які вони повинні скласти у форму будиночка. Використовуючи їх, діти спочатку працюють під керівництвом вчителя, а потім самостійно. Наприклад: A square, a triangle, a circle. Look! It is a house. Поступово завдання ускладнюється через додавання більшої кількості фігур (Рис. 2).

Рис.1., Рис.1. 2. Завдання до теми «House»

Дітям пропонують відповідне завдання: Take three circles: a small circle, a big circle, a very big circle. Take one big triangle and one small triangle. Look, it is a snowman!

Інтеграцію математичних концепцій у процес навчання дітей дошкільного віку англійській мові можна представити в такий спосіб: Take a bear. Put it в box. How many toys є в box? - One. How many toys are there on the floor? – Five [3].

Так, розкладаючи іграшки на полицю, в ящик і т.д., діти освоюють додавання та віднімання, опановують навички самообслуговування та елементарної побутової праці, при цьому спілкуючись іноземною мовою. Наведемо ще один приклад.

На обід усім роздають яблука, пиріжки тощо. Усі яблука на підносі у Маринки. How many apples has he got? – Ten. Give one apple to Max. How many apples has Max got? – One.

Концепція інтеграції природознавчої галузі та англійської мови може реалізуватися через приклади відповідних завдань.

Діти бачать перед собою зображення фруктів: яблука, груші, персика. Дошкільники повинні продовжити послідовність і назвати предмети: an apple, a pear, a peach, an apple, etc. Завдання можуть бути складнішими, якщо поєднати кольори, розміри та предмети. Діти отримують завдання домальовувати або розкласти вирізані фігурки, продовжуючи послідовність і називаючи їх. Або ж, коли дітям демонструють картинки та відповідна розповідь про того чи іншого птаха. Далі діти обирають птаха, що відповідає цьому опису: It is small. It is brown and grey. - A sparrow. It is big. It is black. - A crow [4].

Дослідницька діяльність на заняттях англійської мови у старшій групі може реалізуватися у процесі ігрової діяльності (« What is it?»). За умовами гри дітям зав'язують очі та пропонують понюхати різні предмети та вгадати: наприклад, I smell lemon with my nose. Потім так само із зав'язаними очима спробувати і вгадати предмет (фрукт чи овоч) за смаком або іншими характеристиками : наприклад, I taste apple with my tongue. Потім пропонують помацати, послухати, понюхати.

Таким чином, можна дійти **висновку**, що освітня інтеграція за використання STREAM-технологій у навчанні іноземній мові за використання відомостей із різних галузей знань (математичної, художньої, конструювальної, природничої та ін.) дозволяє дітям отримувати знання, що відповідають реальній дійсності.

Варіативна та ігрова діяльність є основою формування знань, умінь та навичок дошкільників на заняттях із англійської мови. Процес інтеграції сприяє підвищенню якості навчання, покращує мотивацію та пізнавальну активність у процесі оволодіння дітьми дошкільного віку іншомовною компетентністю (діалогічним та монологічним мовленням). У звичній, цікавій, різноманітній та, водночас, невимушеній діяльності на заняттях із англійської мови відбувається збагачення лексичної та граматичної іншомовної компетентності дітей, чіткості, логічності, зв'язності та доречності їхнього мовлення у діалогах, розповідях, бесідах.

Міжпредметна інтеграція на заняттях у ЗДО забезпечує розвиток гнучкості, логічності мислення, активності, самостійності й творчості дітей на заняттях та,

як наслідок, гармонійного мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку на заняттях англійської мови.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція, 2021). Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini>
2. Darn S. CLIL: A lesson framework [Електронний ресурс]. URL: <https://www.teachingenglish.org.uk/artide/dil-a-lesson-framework> (дата звернення: 27.11.2019).
3. Dyson L. My Little Island [Електронний ресурс]. URL: <https://www.pearsonelt.ru/angliiskii-jazyk/katalog/english-for-kids/my-little-island/> (дата звернення: 30.01.2020).
4. Herrera M., Hojel B. Big Fun [Електронний ресурс]. URL: <https://www.pearsonelt.ru/angliiskii-jazyk/katalog/english-for-kids/big-fun/> (дата звернення: 30.01.2020).